

İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

TÜRKİYE ELEKTRONİK FON ALIM SATIM PLATFORMU UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Konu, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1- Amaç ve konu

- (1) Bu Uygulama Esasları'nın konusu Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nda gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Amacı ise, fon paylarının elektronik bir ortamda, Platform üyeleri tarafından alınıp satılması, işlemlerin takası, saklaması ve Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nun üyelik, çalışma, temerrüt ve komisyon esaslarının belirlenmesidir.

MADDE 2- Dayanak

- (1) Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu Uygulama Esasları, III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 15 inci maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 3- Tanımlar ve kısaltmalar

- (1) Uygulama Esasları'nda geçen;
- a) **Borsa:** Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
 - b) **DİBS:** Devlet İç Borçlanma Senedini,
 - c) **Emeklilik Yatırım Fonu:** Emeklilik şirketi tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inançlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığını,
 - ç) **EURO:** Avrupa para birimini,
 - d) **Fon:** Katılma payları bir şemsiye fona bağlı olarak ihraç edilen yatırım fonunu,
 - e) **Fon Payı:** Fon katılma payını,
 - f) **Fon Dağıtım Kurulu, FDK:** Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nda fon payı alım ve satım işlemine aracılık eden yatırım kuruluşu ve portföy yönetim şirketini,
 - g) **Kira Sertifikası:** T.C.Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. tarafından ihraç edilen TL ödemeli kira sertifikalarını,
 - ğ) **Kurucu:** Portföy Yönetim Şirketlerini,
 - h) **Kurul:** Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
 - ı) **MKK:** Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi'ni,
 - i) **Nitelikli Yatırımcı:** Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ve talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilenler de dahil profesyonel müşterileri,

- j) **Operatör Üye:** Takasbank sisteminde kurucu tarafından yetkilendirilen ve kurucu adına işlem yapan kuruluşu,
 - k) **Platform, TEFAS:** Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu’nu,
 - l) **Portföy saklayıcısı:** Takasbank ve portföy saklama hizmeti verme konusunda Kurulca yetkilendirilen banka ve aracı kurumları,
 - m) **Saklamacı Üye:** Portföy Yönetim Şirketi müşterilerine saklama hizmeti vermek üzere söz konusu Portföy Yönetim Şirketi ile saklama sözleşmesi imzalayan ve saklama faaliyetinde bulunmak üzere Kurulca yetkilendirilmiş kurumu,
 - n) **SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication):** Uluslararası finansal telekomünikasyon ağı ve mesajlaşma altyapısını,
 - o) **Takasbank:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi’ni,
 - ö) **TCMB:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nı,
 - p) **Uygulama Esasları:** Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu Uygulama Esasları’nı,
 - r) **USD:** ABD para birimini,
 - s) **Üye:** Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu Sözleşmesi’ni imzalayarak Platformda işlem yapmasına izin verilen fon kurucuları, yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketlerini,
 - ş) **Valör atlatma:** Valör tarihinin bir sonraki iş gününe ötelenmesini,
 - t) **VDMK:** Varlığa Dayalı Menkul Kıymeti,
 - u) **Yabancı para:** TCMB tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı para birimlerini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üyelik ve Yetkilendirmeler

MADDE 4- İşlem yapabilecek kuruluşlar

- (1) Platformda fon kurucuları, portföy veya işlem aracılığı faaliyetinde bulunmak üzere Kurul’dan izin almış yatırım kuruluşları ve Kurul’dan fon payı pazarlanması ve dağıtılması faaliyetinde bulunabilmesi için izin alan portföy yönetim şirketleri işlem yapabilirler. Fon kurucusu olarak işlem yapacak üyelerin “Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu Kurucu Sözleşmesi”ni, dağıtıcı olarak işlem yapacak üyelerin ise “Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu Dağıtım Kuruluşu Sözleşmesi”ni imzalamaları zorunludur.
- (2) Platform üyelerinin işlemleri Takasbank tarafından Uygulama Esasları’nın 10 uncu maddesinde belirtilen hallerde geçici ya da sürekli olarak durdurulabilir.

MADDE 5- Başvuru prosedürü

- (1) Platformda işlem yapacak kuruluşların, ilgili kuruluşun imza sirkülerinde yetkiye sahip şirket yetkililerince imzalanmış 4 üncü maddede belirtilen sözleşme/sözleşmeleri Takasbank’a teslim etmeleri gerekir.

MADDE 6- Platform’da işlem görececek fonlar

- (1) Kurul tarafından işlem yapma zorunluluğu getirilen fonlar dışında, Kurucu tarafından Platformda işlem görmesi talep edilen para piyasası fonları, para piyasası katılım fonları, kısa vadeli tahvil ve bono fonları, kısa vadeli kira sertifikaları katılım fonları ile serbest fonlar (farklı para birimleri üzerinden alınıp satılan pay grupları ayrı ayrı olmak üzere) da sisteme kabul edilebilirler.
- (2) Kurucunun faaliyetlerinin durdurulması durumunda, fonların Platformda işlem görmeye devam edip etmeyeceği, Kurul tarafından faaliyetlerin durdurulmasına ilişkin alınan ilgili karardaki esaslara göre Takasbank tarafından belirlenir.

MADDE 7- Takasbank ekranlarının kullanımı için yetkilendirme

- (1) Fon Kurucusu ve FDK’ların Platformda işlem yapacak temsilcilerini Takasbank tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yetkilendirmeleri gerekmektedir. Verilen yetkilerin iptali de Platform üyelerinin sorumluluğundadır.
- (2) Temsilcilerin Takasbank tarafından kendilerine tahsis edilen şifrelerini kullanarak Platformda gerçekleştirecekleri tüm işlemlerden ilgili Fon Kurucusu/FDK sorumludur.

MADDE 8- Web servis kullanımı için yetkilendirme

- (1) Platform üyesi kurumun web servis ile gerçekleştirdiği işlemlerde yetkilendirme, kurumsal kullanıcı ve şifreler bazında yapılır. Bu yazılımın kullanımı Platform üyesinin tercihiyle bağlı olup, kendi sorumluluğundadır.
- (2) Takasbank, web servis ile gelen işlemlerde sadece kurumsal kullanıcı ve şifrenin doğruluğunu kontrol eder.

MADDE 9- Operatör üye yetkilendirmesi ve sorumluluklar

- (1) Platformda işlem gören fona ilişkin tüm iş ve işlemlerin Kurucu tarafından yerine getirilmesi esastır. Bununla birlikte, Kurucu söz konusu iş ve işlemleri gerçekleştirmek üzere bir “Operatör Üye” tayin edebilir. Platformda işlem görmek üzere tanımlanan her fon için Takasbank Saklama Sistemi’nde tanımlı olan fon operatör üyesi, Platform için de Operatör Üye olarak kabul edilir. Operatör Üye, Kurucu tarafından istenildiğinde değiştirilebilir. Ancak Kurucunun Operatör Üye olarak yetkilendireceği kurumun Platform üyesi olması zorunludur. Platform işlemlerinin tamamını kendisi yapmak isteyen Kurucunun, sistemde otomatik olarak atanan Operatör Üye tanımını değiştirmesi gerekir. Değişiklik ertesi iş gününden itibaren geçerli olur.
- (2) Operatör Üye tayin edilmesi halinde Kurucunun yapması gereken tüm işlemler Operatör Üye tarafından gerçekleştirilir ve Operatör Üye tarafından gerçekleştirilen işlemlerden doğan tüm sorumluluk müteselsilen Kurucuya da aittir.
- (3) Platformda işlem gören her fon için yalnızca bir Operatör Üye yetkilendirilebilir.

MADDE 10- İşlem yapılamayacak durumlar

- (1) Üyeler;
 - a) Kurul tarafından faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulması halinde, yeniden faaliyete başlayabileceklerine ilişkin Kurul kararının Takasbank’a tebliğine kadar geçen süre içerisinde,
 - b) Platformda, işlem yapan kurumun diğer üyelere ve Takasbank’a olan borçlarını 1 aylık dönem içerisinde 3 kez Uygulama Esasları’nda belirtilen süreler içerisinde kapatmaması halinde 5 iş günü süre ile

Platformda işlem yapamazlar. (b) bendinde yer alan 1 aylık dönem tespitinde ilgili ayın ilk ve son iş günü dikkate alınır.

- (2) Kurucunun işlemlerindeki kısıtlama, Platform kanalıyla satışını yaptığı fon paylarını geri alma yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma Esasları, İşlem Prensipleri

MADDE 11- İşlem saatleri

- (1) Platform genel çalışma saatleri Takasbank tarafından belirlenir. İşlemler, Takasbank ve MKK sistemlerinin açık olduğu günlerde aşağıda belirtilen süreler içerisinde gerçekleştirilebilir.

İŞLEM TÜRÜ	İŞGÜNÜ SAAT	YARIM GÜN SAAT
Talimat kabul - Aynı gün valörlü işlemler - İleri valörlü işlemler	09.00-13.30 09.00-17.45	09.00-11.30 09.00-12.30
Eşleşmeyen talimat otomatik iptal - Aynı gün valörlü işlemler - İleri valörlü işlemler	13.35 17.50	11.35 12.35
Valör atlatma saati (ileri valörlü işlemler)	13.30	11.30
Nakit netleştirme saati (TL)	14.00	12.00
Nakit netleştirme saati (Yabancı Para)	12.30	-
Temerrüt başlangıç (TL)	15.00	12.30
Temerrüt başlangıç (Yabancı Para)	15.45	-

- (2) Çalışma saatlerinin değiştirilmesi halinde üyelere genel duyuru yapılır.
- (3) Genel çalışma saatleri içinde kalmak ve Takasbank sistemine tanımlanmış olmak kaydıyla, Kurucu/Operatör Üye ilgili fonların fon paylarının alım/satım işlemleri için farklı işlem saatleri belirleyebilir.

MADDE 12- Fon kısıt bilgileri

- (1) Takasbank tarafından girilecek kısıt bilgilerine sınırlama getirilebilir. Belirlenen sınırlamalar içerisinde kalmak koşuluyla Operatör Üye tarafından, fon işlemlerinde esas alınacak kısıt bilgilerinin (valör, marj oranı, asgari işlem miktarı v.b.) Takasbank sistemine tanımlanmış olması gerekir. Yabancı para birimleri üzerinden işlem gören fonlarda her bir para birimi için ayrıca kısıt bildirimi yapılması gerekir. Yapılan kısıt tanımlamalarında Operatör Üye tarafından gerektiğinde değişiklik yapılabilir. Ancak yapılan değişiklikler ertesi iş günü işleme alınır.
- (2) Kısıt bilgilerinin değiştirilmesi, değişikliğin işleme alınmasını takiben Takasbank sistemine tanımlanan işlemleri etkiler, değişiklik öncesinde sistemde bekleyen talimat ve işlemler ise değişiklikten etkilenmez.

- (3) Kısıt bilgilerinin Takasbank sisteminde güncel tutulması Kurucu/Operatör Üyenin sorumluluğundadır.
- (4) III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ve yatırım fonlarına ilişkin ilgili diğer Kurul düzenlemeleri kapsamında belirlenen fon payı alım satım esaslarında, ilgili yurtdışı piyasaların kapalı olduğu günlerde fon payı alım/satım işlemlerinin gerçekleştirilmeyeceği belirlenmiş olan fonlar için, ilgili günlerin Operatör Üye tarafından, Takasbank sistemine tanımlanması gerekir. Tanımlanan tatil günleri dikkate alınarak valör atlatılır. Sistemde valörü tatil günü ve sonrasına ait talimatlar olması durumunda tatil günü tanımlanmasına izin verilmez.
- (5) Yabancı para birimi üzerinden de işlem gören fonlarda, SWIFT sisteminde EUR ve/veya USD transferinin yapılmayacağı ilan edildiği günler için Operatör Üye tarafından herhangi bir tatil günü tanımı yapılmamış ise, ilgili fona para birimi cinsi dikkate alınarak sistem tarafından otomatik tatil günleri tanımlanır. Tatil günü tanımlama ilgili fonun tüm para birimleri için yapılır. Tanımlanan tatil günleri dikkate alınarak valör atlatılır.

MADDE 13- Fon fiyat bilgisi

- (1) Fon payı fiyatı TL ve işlem gördüğü yabancı para birimleri üzerinden sisteme tanımlanır.
- (2) Her işlem gününde, işlemlerde geçerli olacak fon payı fiyatlarının, Operatör Üye tarafından Takasbank'ın belirlediği son saate kadar Takasbank sistemine tanımlanması gerekir. Saat 09.30 itibariyle fiyat bilgisi tanımlanmayan fonların operatör üyesine elektronik ortamda uyarı mesajı gönderilir.
- (3) Sisteme tanımlanan fon payı fiyatları, aynı gün valörlü işlemlerde işlem fiyatı olarak, ileri valörlü işlemlerde ise bloke edilecek olan miktarı hesaplamak için kullanılır. İleri valörlü işlemlerin gerçekleştirilmesinde "fiyat valörü" tarihindeki fon payı fiyatı dikkate alınır.
- (4) Sistemde fiyat bilgisi olmayan fonlar için talimat girişine ve işlem gerçekleşmesine izin verilmez.
- (5) Operatör tarafından fiyat değişikliği yapılması halinde üyeler elektronik ortamda bilgilendirilir. Fiyatı değişen aynı gün valörlü fon alım talimatları sistem tarafından otomatik iptal edilir.

MADDE 14- Fon birleşmeleri

- (1) Operatör Üye tarafından fon birleşmesine konu olan; birleşen/birleşilen fon, birleşme tarihi ve oranı bilgilerinin, fonun valör tarihi de dikkate alınarak birleşme tarihinden önce Platforma tanımlanması gerekir. Tanımlama esnasında sistemde birleşim tarihi ve sonrasına ait devrolan fonun paylarına ait talimat olması durumunda talimatlar otomatik iptal edilir.
- (2) Birleşme işlemleri nedeniyle asgari işlem adedi altında kalan miktarların satılması ihtiyacının bulunması durumunda işlemler, Platform dışında, MKK sisteminde üyeler tarafından gerçekleştirilebilir.
- (3) III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nin 30. maddesi kapsamında fon payı satışının durdurulması halinde, bu durumun Takasbank'a yazılı olarak bildirilmesi kurucunun sorumluluğunda olup, bildirim tarihinden itibaren ilgili fona alım talimatı iletilmesi, bildirimde yer verilen süre boyunca Takasbank tarafından engellenir.

MADDE 15- İşlem prensipleri

- (1) Platforma talimat iletimi;
- a) Üye temsilcileri tarafından Takasbank ekranlarından giriş yapılarak,
- b) Web servis teknolojisi ile,

gerçekleştirilir.

- (2) İşlemlerde öncelik, fon bazında talimatın sisteme giriş saatine göre uygulanır.
- (3) Platformda işlemler, Kurul tarafından yabancı para birimi üzerinden de işlem görmesine izin verilen fonlar hariç olmak üzere, TL para birimi üzerinden gerçekleştirilir.
- (4) Yarım günlerde, yabancı para birimi üzerinden de işlem gören fonların takası gerçekleştirilmez. Gerçekleşme valörünün yarım güne denk gelmesi durumunda valör tarihi bir iş günü sonrasına iletirilir. Fiyat valörü iletirilmez.
- (5) Alım, satım talimatları FDK'lar tarafından müşteri bazında iletirilir. Adına talimat girilen müşteri hesabının MKK sisteminde tanımlı ve işlem yapabilir nitelikte olması gereklidir. Müşteri hesabının fon/emeklilik yatırım fon hesabı olması durumunda, ilgili hesabının Takasbank sisteminde de tanımlı ve işlem yapabilir nitelikte olması gereklidir.
- (6) Serbest fonların katılma payları Platform kapsamında sadece nitelikli yatırımcılara satılabilir. Adına talimat girilen müşteri hesabının MKK sisteminde nitelikli yatırımcı olarak tanımlı olması gerekir.
- (7) FDK'lar tarafından fon/emeklilik yatırım fonu adına sisteme tanımlanan talimatlarda, fon payı hareketleri doğrudan Takasbank nezdindeki hesaplarından, nakit hareketleri ise FDK hesaplarından gerçekleştirilir. Fon pay hareketleri için portföy saklayıcısının onayı aranmaz.
- (8) FDK'nın saklama hizmetini başka bir kurumdan alması durumunda, sisteme tanımlanan alım satım talimatlarının işleme alınması için saklamacı kurumun onayı gerekir. Bu durumda nakit ve fon payı hareketleri saklamacı kurum hesaplarından gerçekleşir.
- (9) FDK'lar Platforma iletmiş oldukları tüm talimatları, Operatör Üyeler yetkili olduğu fonlar için gelen talimatları, portföy saklayıcısı kurumlar portföy saklama hizmeti verdiği fonlara gelen talimatları, fon kurucuları ise kurucusu olduğu fonlara gelen talimatları Takasbank sistemi aracılığı ile izleyebilirler.

MADDE 16- Platformda işlem gören payların tahsisi süreci

- (1) Operatör Üye; Takasbank sisteminde "TEFAS-Havuz Artırım/Azaltım" talimatı oluşturarak, Kurucunun MKK nezdindeki "İhraççı Hesabı" altında tanımlanan ve Platformda işlem görececek fon paylarının bulunduğu hesap olan "Kurucu Platform Havuz Hesabı"nın bakiyesini artırır ya da azaltır.
- (2) Operatör Üye, Platformun genel çalışma saatleri içerisinde olmak kaydıyla, istediği an havuz bakiyesini değiştirebilir. Kurucu/Operatör Üyenin kendisine gelen alım taleplerini karşılayacak yeterli bakiyeyi havuzda bulundurması zorunludur.

MADDE 17- Talimat türleri

- (1) Fon payı alış talimatlarının sisteme iletilmesi aşamasında, FDK aşağıda belirtilen üç talimat türünden birini tercih edebilir:
 - a) **Kalanı İptal Et:** Mevcut adet için eşleştirme yapılır. Talimatın eşleşmeyen kısmı iptal olur.
 - b) **Kalanı Beklet:** Talimat için gerekli tutar tamamlanıncaya kadar parçalı eşleşme gerçekleşir. İptal saatinde talimatın eşleşmeyen kısmı iptal olur.
 - c) **Tamamını Al:** Havuzda işlem miktarının tamamını karşılayacak bakiye bulunmaması halinde talimat sisteme alınmaz.

- (2) Kurucu hesap bakiyesinin yetersiz olması durumunda; seçilen talimat türü dikkate alınarak sistemde talimat oluşturulur.

MADDE 18- Talimat iptalleri

- (1) Eşleşmemiş olan ve işlem limiti yetersizliği nedeniyle sistemde bekleyen fon payı alım talimatları sisteme girildiği gün içinde her an, eşleşen alım satım talimatları ise Kurucu/Operatör Üye tarafından belirlenmiş olan iptal son saatine kadar talimatı giren üye tarafından iptal edilebilir. Farklı tarihlerde talep toplayıp ileri bir tarihte takası yapılan fonlara ait eşleşen talimatlar, Kurucu tarafından belirlenmiş olan talep bitiş tarihindeki iptal son saatine kadar her an, talimatı giren üye tarafından iptal edilebilir.
- (2) Talimat iptal saatine kadar eşleşmeyen ve işlem limit yetersizliği nedeniyle bekleyen talimatlar sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir. Talimat iptal saati belirlenirken Kurucu tarafından tanımlanan veya Platform genel iptal saatinden önce olan saat dikkate alınır.
- (3) Valör atlama saatinden sonra sisteme iletilen ve eşleşen ileri valörlü talimatlar ertesi gün Kurucu tarafından belirlenen iptal son saatine kadar iptal edilebilir.
- (4) Eşleşen talimatlar, fon birleşmeleri, fiyat güncellemeleri vb. nedenlerle sistem tarafından otomatik olarak iptal edilebilir.
- (5) Sisteme iletilmiş ancak iptal son saati geçtiği için üye tarafından iptal edilemeyen netleştirmeye konu olmamış talimatlar; üyenin yazılı talebi, talimata konu fonun Kurucu/Operatör üyesinin yazılı onayı ve Takasbank'ın uygun görmesi şartıyla iptal edilebilir. Bu takdirde iptal, Takasbank tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 19- İşlem ve fonlama limiti tahsis ile teminatlar

- (1) Platform'a aşağıda belirtilen teminat türleri kabul edilir.
- Nakit (TL, USD ve EURO)
 - Borsa'da işlem gören standartta Altın
 - DİBS
 - Kira Sertifikası
 - Takasbank tarafından teminata uygun görülen VDMK
- (2) Platformda işlem yapacak üyelere Takasbank tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Platform işlemlerinde kullanılmak üzere fonlama limiti tahsis edilir.
- (3) Tahsis edilen limitin kullanılabilmesi için Borsa'da işlem gören standartta Altın, DİBS, kira sertifikası, Takasbank tarafından teminata uygun görülen VDMK'den biri ve/veya birkaçının teminat olarak verilmesi zorunludur. Teminatların değeri tespit edilirken teminat türü bazında Takasbank tarafından belirlenen değerlendirme katsayısı uygulanır.
- Teminata verilen DİBS ve kira sertifikaları TCMB tarafından ilan edilen Resmi Gazete fiyatları esas alınarak değerlendirilir.
 - VDMK'lar Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat ile değerlendirilir. VDMK'lara ilişkin teminat yatırma talimatının Bankamıza ulaşmasından en geç bir iş günü sonrası ilgili kıymet teminata alınır.
 - DİBS, kira sertifikaları ve VDMK'ların teminata kabulü için, menkul kıymetin tamamını temsil eden anapara ve kuponlarının birlikte teminata yatırılması gerekmektedir. DİBS, kira sertifikaları ve VDMK'lar itfa gününde ve ayrıştırılmış olması halinde teminata kabul edilmez. Teminata bulunan DİBS, VDMK ve kira sertifikalarının itfa bedelleri ise "TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı"na

Sayfa 7/14

aktarılır. İtfâ ve kupon ödemelerindeki operasyonel süreçler dikkate alınarak teminat seviyesinin korunması üyenin sorumluluğundadır.

- d) Altın, değerlemenin yapıldığı güne ait Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası son seansında T+0 valörlü işlemler için oluşan USD/ONS ağırlıklı ortalama fiyatından, TCMB döviz alış kuru kullanılarak hesaplanan fiyat ile değerlendirilir. Eğer işlem gerçekleşmemiş ise bir önceki seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyat kullanılır. Altının, Takasbank nezdindeki üye teminat hesabına alınması için, mesai saatleri içerisinde Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası nezdindeki, Takasbank'ın saklama hesabına bir Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası üyesi üzerinden virman yolu ile yatırılması gerekir.
 - e) Teminattaki USD ve EURO, TCMB döviz alış kuru ile değerlendirilir.
- (4) “TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı”nda bulunan nakit TL tutarlar, varsa zorunlu karşılık olarak tesis edilecek kısmı düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden, kredi riski ve likidite koşulları dikkate alınarak, Takasbank tarafından mümkün olan en iyi koşullarla nemalandırır. Nemalandırma işlemi, nemaya konu tutarın bankalara depo ya da mevduat olarak yatırılması ile repo işlemine konu edilmesi suretiyle, Takasbank limitleri dâhilinde yapılır. Takasbank nemalandırma amacıyla nakit teminatları organize para piyasalarına da plase edebilir. Olağandışı piyasa koşullarında nemalandırma yapılmayabilir. Piyasa koşulları nedeniyle Takasbank tarafından nemalandırma yapılamaması halinde nema ödenmez.
- (5) Nemalandırma işlemi saat 15.45'deki “TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı” TL bakiyesi üzerinden yapılır. Saat 15:45'de nemalandırılacak tutar içine alınan TL tutarın, bu saatten sonra çıkışına izin verilmez. Saat 15.45'den sonra bu hesaba aktarılan TL tutarlar ise nemalandırılacak tutara ilave edilmez. Yarım iş günlerinde nemalandırma son saati 12.10 olup, bu saatten sonra yatırılan TL teminatlar nemalandırılmaz.
- (6) Brüt nema tutarlarından BSMV ve benzeri yasal maliyetler ile “Takasbank Teminat Takip ve Nemalandırma Ücreti” düşüldükten sonra elde edilen TL nema geliri, “TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı”na bir sonraki iş günü eklenir.
- (7) “TEFAS Yabancı Para Nakit Borç Kapatma Hesabı”nda bulunan yabancı para tutarlar nemalandırılmaz.
- (8) Nema istemeyen üyelerin bu taleplerini Takasbank'a yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.
- (9) Platforma iletilen her alım talimatı için üye bazında işlem limiti kontrolü yapılır. İşlem limiti aşağıdaki şekilde hesaplanır:
- İşlem Limiti** = Kullanılabilecek fonlama limiti + TL ve yabancı para nakit borç kapatma hesap bakiyesi + valör günü gelen TL satış talimatları toplamı - eşleşen alım talimatları toplamı
- (10) Üye işlem limit tutarına kadar gönderilen tüm talimatlar sisteme kabul edilerek işleme alınır. İşlem limitini aşan talimatlar ise sisteme kabul edilir, ancak işleme alınmaz. Talimatın işleme alınabilmesi için talimatın tamamını karşılayacak kadar işlem limitinin açılması gerekir. İptal son saatine kadar işlem limiti yetersizliği nedeniyle bekleyen talimatlar otomatik iptal edilir.
- (11) Yabancı para nakit borç kapama hesabındaki tutarlar TCMB döviz alış kuru üzerinden TL karşılığı olarak limite dahil edilir.
- (12) Kurucu tarafından yapılan işlemler ile FDK'ların kendi operatörü oldukları fonları için iletilen talimatlar işlem limitini etkilemez.

- (13) Alım talimatlarının, adet üzerinden verilmesi durumunda aynı gün valörlü işlemler için sistemdeki güncel fiyat, ileri valörlü işlemlerde ise ilgili fon için sistemde tanımlanmış marj oranı dahil edilerek hesaplanan fiyat üzerinden, tutar üzerinden verilmesi durumunda ise talimat tutarı kadar işlem limiti azaltılır.
- (14) Yabancı para birimi üzerinden verilen alım talimatlarında işlem limiti talimat tutarının, TCMB döviz satış kuru üzerinden TL karşılığı kadar azaltılır.
- (15) FDK'nın saklama hizmetini başka bir kurumdan alması durumunda, sisteme iletilen talimatların gerçekleştirilmesi için saklamacı üyenin işlem limitinin yeterli olması gerekmektedir.

MADDE 20- Fon payı alım/satım süreci

- (1) Alım talimatları kurucunun tercihinə göre adet ve/veya tutar üzerinden, satım talimatları ise sadece adet üzerinden iletilir.
- (2) İletilen talimatlarda yer alan müşteri hesabının MKK sisteminde, hesaba konu müşteri fon/emeklilik yatırım fonu ise Takasbank sisteminde de işlem görebilir nitelikte olmaması halinde talimat işleme alınmaz.
- (3) Serbest fonların katılma paylarına ait iletilen alım talimatlarında müşteri hesabının MKK sisteminde nitelikli yatırımcı olmaması halinde talimat işleme alınmaz.
- (4) Takasbank tarafından belirlenen asgari TL tutarının altında kalan ileri valörlü fon alım satım talimatları sisteme kabul edilmez. Yabancı para birimi üzerinden de talimat iletilen fonlarda, bahse konu asgari TL tutara karşılık gelen ve TCMB Döviz Satış kuru dikkate alınarak hesaplanan tutarın altında kalan talimatlar sisteme kabul edilmez. Müşteri hesabında bulunan satışa konu fon paylarının, tümünün satışa konu edilmesi şartıyla, asgari tutarın altında fon satış işlemi gerçekleştirilebilir. Takasbank tarafından asgari tutarda değişiklik yapılması halinde üyelere genel duyuru yapılır.
- (5) Talimatın sisteme tanımlandığı gün, talimata konu adet kadar fon payı;
- a) Alım işlemlerinde Kurucu Platform Havuz Hesabında,
- b) Satım işlemlerinde müşteri hesabında,
- bloke edilir.
- (6) Alım talimatlarında;
- a) Talimatı gönderen üyenin işlem limitinin yeterli olması ve Kurucunun Platform Havuz Hesap bakiyesinin müsait olması durumunda, talimat eşleştirilir.
- b) FDK'nın işlem limitinin yeterli olması ancak Kurucu Platform Havuz Hesap bakiyesinin yetersiz olması nedeniyle eşleşemeyen alım talimatları, FDK'nın yine talimatta belirttiği tercihe göre iptal edilir ya da eşleşme için sistemde bekletilir. Eşleşme için sistemde bekleyen talimatlar, Kurucu Platform Havuz Hesabı bakiyesinin yeterli duruma gelmesiyle öncelik sırasına göre eşleştirilir.
- c) Kurucu Platform havuz hesap bakiyesinin yeterli olması ancak üye işlem limitinin yetersiz olması durumunda talimat sisteme teminat bekleyen durumda kabul edilir ve işleme konu fon adedi Kurucu Platform Havuz Hesabı'nda blokelenir. Talimat iptal saatine kadar limitin açılmaması halinde talimat iptal edilerek havuzda bloke edilen fon payları serbestleştirilir.
- (7) Satım talimatlarında ise; talimat sisteme girildiği anda MKK sisteminde ilgili müşteri hesabında yeterli fon payı olması halinde fon payları bloke edilerek talimat eşleştirilir.

- (8) FDK'lar tarafından fon/emeklilik yatırım fonu adına sisteme iletilen satım talimatlarında, fon payları Takasbank nezdindeki fonun bloke alt hesabında bloke edilerek eşleştirilir.
- (9) Müşteri hesabında bulunan satışa konu fon paylarının, tümünün satışa konu edilmesi şartıyla, kısıtta tanımlanan asgari geri alış adedi altında satış işlemi gerçekleştirilebilir.
- (10) Eşleşen ileri valörlü fon payı alım/satım talimatları valör tarihine kadar sistemde bekletilir. Valör tarihinde, Operatör Üye tarafından sisteme girişi yapılan ve işlemlerde geçerli olacak fon payı fiyatı üzerinden işleme alınır.
- (11) Eşleşerek sistemde bekleyen talimatların TL nakit tutarları, valör gününde saat 14.00, yabancı para tutarları ise saat 12.30 itibarıyla netleştirilir. Platform üyesi işlem tutarı kadar borçlandırılır veya alacaklandırılır. Netleştirme sonucunda;
- Üye nakit alacaklı ise; tüm fon payı aktarımları hemen, nakit alacak aktarımı ise Platform Havuz Hesabı'nda bakiye oluşukça gerçekleştirilir.
 - Üye nakit borçlu ise; borçlu olduğu fon payı aktarımları hemen, alacaklı olduğu fon pay aktarımları ise kapatmış olduğu nakit borçla orantılı olarak gerçekleştirilir. Ancak fon payı aktarım talimatları parçalı olarak gerçekleştirilmez.

MADDE 21- Netleştirme, borç kapatma, alacak dağıtımı

- (1) Valör gününde alım satım işlemlerine ilişkin TL nakit tutarlar saat 14.00, yabancı para tutarları saat 12.30 itibarıyla netleştirilir. Fon payı bazında netleştirme yapılmaz. Fon payı aktarımları talimat bazında gerçekleştirilir.
- (2) Net TL nakit yükümlülükleri saat 15.00'e kadar "TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı"na yatırılarak yerine getirilir.
- (3) Saat 15.00 itibarıyla yerine getirilmeyen nakit TL yükümlülükler için üye temerrüde düşer. Üyenin yükümlülüğü Takasbank tarafından, fonlama limitini aşmamak üzere, yatırdığı teminat karşılığı kredi kullandırılarak kapatılır. Yabancı para karşılığı verilen TL nakit kredinin hesaplamasında TCMB döviz alış kuru kullanılır.
- (4) Net yabancı para nakit yükümlülükleri saat 15.45'e kadar "TEFAS Yabancı Para Nakit Borç Kapatma Hesabı"na yatırılarak yerine getirilir.
- (5) Saat 15.45 itibarıyla yerine getirilmeyen yabancı para nakit yükümlülükler için üye temerrüde düşer. Üyenin yabancı para yükümlülüğü için kredi kullandırılmaz.
- (6) Net nakit alacakları üyelerin Takasbank nezdindeki serbest cari hesaplarına aktarılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Temerrüt

MADDE 22- Temerrüt esasları

- (1) Valör tarihinde, saat 15.00 itibarıyla nakit TL, saat 15.45 itibarıyla yabancı para yükümlülüğünü yerine getirmeyen üye herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır ve temerrüt faizi öder.

Sayfa 10/14

- (2) Temerrüdün tespitinde, TL nakdin üyenin “TEFAS Nakit Borç Kapatma Hesabı”na, yabancı paranın ise “TEFAS Yabancı Para Nakit Borç Kapatma Hesabı” na aktarım saati dikkate alınır.
- (3) Temerrüt faizi hesaplamasında, TCMB geç likidite penceresi (LON) borç verme faiz oranı ile Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından oluşturulan, kamu menkul kıymetlerinin işlem gördüğü repo-ters repo pazarlarında, TCMB Bankalararası Para Piyasası’nda veya Takasbank Para Piyasası’nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanı esas alınır. Hesaplama, valör tarihinden borcun kapandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde her gün için belirlenen faiz oranı kullanılır.
- (4) Temerrüt faizi, işlemin valör tarihi ile yükümlülüklerin yerine getirildiği tarih arasındaki takvim günleri esas alınarak hesaplanır.
- (5) Temerrüt faizi hesaplamasında, yükümlülüğün yerine getiriliş saatine göre aşağıdaki tabloda yer alan katsayılar kullanılır.
- (6) İşlem gördüğü her bir para birimi cinsi için fon payı fiyatı bildirim yükümlülüğünü Takasbank’ın belirlediği saat itibarıyla sisteme tanımlamayı geç yerine getiren Operatör Üye ise geç bildirim yaptığı her bir gün için aşağıdaki tabloda belirtilen maktu gecikme bedelini ödemekle yükümlüdür.

YÜKÜMLÜLÜK TÜRÜ	TAM İŞ GÜNÜ SAAT ARALIĞI	YARIM İŞ GÜNÜ SAAT ARALIĞI	KATSAYI
NAKİT TL	15.00-15.30	12.30-13.00	0.5
	15.30’dan sonra aynı gün valörüyle	13.00’dan sonra aynı gün valörüyle	1
	Valör tarihinden sonra	Valör tarihinden sonra	2
NAKİT YABANCI PARA	15.45-16.30	-	0.5
	16.30’dan sonra aynı gün valörüyle	-	1
	Valör tarihinden sonra	-	2
FON PAYI FİYAT BİLDİRİMİ	Fiyat bildirim son saati sonrası yapılması veya hiç yapılmaması	Fiyat bildirim son saati sonrası yapılması veya hiç yapılmaması	904 TL

- (7) **Temerrüt Faizi** = Temerrüt Tutarı * Faiz Oranı * Katsayı / 360

formülü ile hesaplanarak bulunan toplam temerrüt faizi ilgili kuruma tahakkuk ettirilir. Yabancı para yükümlülüklerinde temerrüt tutarı;

Temerrüt Tutarı = Gecikmeli kapatılan yabancı para tutarı * borç kapama tarihindeki TCMB döviz alış kuru
 Üye, adına tahakkuk eden temerrüt faizini aynı gün ödemekle yükümlüdür. Ödenmeyen temerrüt faizi üyenin serbest hesabından re’sen tahsil edilir.

- (8) Nakit yükümlülüğü Takasbank tarafından fonlama limiti kullanılarak yerine getirilen üye de, Takasbank fonlama tutarını ve yukarıda belirtilen şekilde hesaplanarak tahakkuk etmiş olan temerrüt faizini ödemekle yükümlüdür.

- (9) Gün içerisinde kapatılmayan kredi tutarının ertesi iş günü üye tarafından öncelikle kapatılması esastır.

- (10) Temerrüdün valör tarihinde kapanmaması durumunda üyeye temerrüt halini sona erdirmesi için en geç valör tarihini takip eden iş günü saat 11.00'e kadar Takasbank tarafından süre verilir. Verilen süre sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilmemesi halinde Takasbank tarafından üyenin teminatlarına başvurulur. Üyenin teminatlarına başvurulması durumunda Takasbank; herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, ilave süre verme, adli veya idari mercilerden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın teminat konusu malvarlığını, en iyi gayret göstererek organize ve/veya tezgahüstü piyasalardan satarak satım bedelinden temerrüt tutarını tahsil etme hakkına sahiptir. Takasbank, mütemerrit TEFAS üyesinin hangi teminatlarının nakde çevrileceğine likiditesi ve piyasalara etkilerini göz önünde bulundurarak karar verir.
- (11) Yükümlülüğünü yerine getirdiği halde, karşı tarafın temerrüde düşmesi nedeniyle valör gününde alacağını alamayan üyeye, temerrüde düşen üyeden tahsil edilen temerrüt faizinin 2/3'ü, mağduriyet ödemesi olarak Takasbank nezdindeki serbest cari hesabına ödenir. Ancak, mağduriyet ödemesi almak istemeyen üyenin, bu talebini yazılı olarak Takasbank'a bildirmesi halinde kendisine ödeme yapılmaz. Mağduriyet tutarları günlük bazda hesaplanır. Mağduriyet ödemesinin yapılabilmesi için, aynı gün yapılamayan teslim ya da ödemenin; Takasbank, MKK ve TCMB'nin sisteminde meydana gelen sorunlardan kaynaklanmaması ve temerrüde düşen üyenin yazılı itirazının geçersiz kabul edilerek temerrüt faizinin tahsil edilmesi gerekmektedir.
- (12) Temerrüt faizi tahakkuk eden üye, temerrüt itirazı olması durumunda, itiraz nedenini ve açıklamalarını içeren bir yazı ile temerrüt tahakkuk tarihinden itibaren en geç 3 iş günü içerisinde Takasbank'a başvurabilir. Takasbank bünyesinde oluşturulan Temerrüt Komitesi tarafından yapılan değerlendirmede itirazın haklı bulunması durumunda temerrüt faizi uygulanmaz, tahsil edilmiş olması halinde ilgili tutar üyeye iade edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Komisyonlar

MADDE 23- FDK aracılık komisyonu

- (1) Aracılık komisyonu, FDK'lara, Takasbank nezdindeki fon hesabından ödenen komisyondur.
- (2) Kurucuların FDK olarak kendi fonlarına gerçekleştirdikleri işlemler için aracılık komisyonu hesaplanmaz.
- (3) Aracılık komisyon oranı, Operatör Üye tarafından sisteme tanımlanan fon yönetim ücretinin belirlenen bir oranıdır.
- (4) Komisyon oranı, Operatör Üye tarafından her fon için ayrı olmak üzere Takasbank sistemine tanımlanır. Aracılık komisyon oranı ve fon yönetim ücreti oranının Operatör Üye tarafından sisteme tanımlanması zorunludur.
- (5) Aracılık komisyon oranı "genel komisyon oranı" ve "özel komisyon oranı" olarak tanımlanabilir. Kurul tarafından belirlenen orandan farklı "genel komisyonu oranı" tanımlanmasına sistem tarafından izin verilmez. Kurucu tarafından özel anlaşma yapılan kurumlar için üye bazında Kurul tarafından belirlenen asgari ve azami sınırlar içerisinde kalmak koşuluyla "özel komisyon oranı" da tanımlanabilir.
- (6) Fon yönetim ücreti oranı, Kurucu/Operatör Üye tarafından istenildiği zaman değiştirilebilir ancak aracılık komisyon oranı 3'er aylık dönemler itibarıyla değiştirilebilir.

Sayfa 12/14

- (7) Aracılık komisyonu oranlarının belirlenmesinde Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül, Ekim-Aralık dönemleri esas alınır. Söz konusu dönemler, Takasbank tarafından üyelere önceden duyuru yapılmak kaydıyla değiştirilebilir. Aracılık komisyonu oran değişikliği, en geç içinde bulunulan dönemin son ayının 20'sine kadar yapılması durumunda bir sonraki dönem işlemleri için geçerli olur. Bu tarihten sonra yapılacak değişiklikler takip eden ikinci dönem için geçerli olur.
- (8) Platformda işlem gören fonlara ait fon yönetim ücreti ve aracılık komisyon oranlarında yapılan değişiklikler, ilgili üyelere elektronik ortamda bildirilir.
- (9) Aracılık komisyonu hesaplamasında, FDK'nın Platformda gerçekleştirdiği alım satım işlemleri sonucunda gün sonunda taşıdığı fon payı adedi kullanılır.
- (10) Günlük olarak yapılan hesaplamada FDK'ya ödenecek komisyon;

$$\text{Aracılık Komisyonu} = \text{Gün sonu fon payı adedi} * \text{Fon payı için geçerli olan pay satış fiyatı} * \text{Fon Yönetim Ücreti Oranı} * \text{Aracılık Komisyon Oranı}$$

formülü ile hesaplanır.

- (11) Her ayın ilk iş günü, bir önceki aya ilişkin toplam komisyon tutarı belirlenir ve Operatör Üyenin onayı ile Fon hesabından FDK hesabına aktarılır. Portföy yönetim şirketlerinin FDK sıfatıyla gerçekleştirmiş olduğu işlemlerde aracılık komisyonu ilgili portföy yönetim şirketi adına hesaplanır.
- (12) Operatör Üye onayına sunulan komisyon hesaplama detayında, gerekli görülmesi halinde Operatör Üye tarafından günlük stok bilgisinde açıklama girişi ile birlikte değişiklik yapılabilir. Belirtilen değişikliğin yapılması durumunda, Takasbank sisteminde tutulan günlük stok bilgileri güncellenir ve komisyon hesaplaması yeniden yapılır.
- (13) Her ay için hesaplanan FDK Komisyonu, takip eden ayın dördüncü iş günü sonuna kadar ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen komisyonlar, takip eden iş günü, Takasbank tarafından fonun serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.

MADDE 24- Takasbank komisyonları

- (1) Platformda aşağıda belirtilen üç tür komisyon alınır:

- Üyelik Giriş Ücreti:** Platformda işlem görececek fonlar için fon bazında bir kez olmak üzere, Kurucudan üyelik giriş ücreti alınır. Fon tanımlama anında tahsil edilmeyen tutarlar, takip eden iş günlerinde Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.
- Üyelik Aidatı:** Platforma üye olan tüm kuruluşlardan (Kurucu, Operatör Üye ve FDK) aylık dönemler itibarıyla alınan aidat olup her ayın ilk iş gününde üyelerin serbest cari hesabından tahsil edilir. Her ayın ilk iş gününde ödenmeyen tutarlar, takip eden iş günlerinde Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.
- İşlem Komisyonu:** Platformda gerçekleştirilen işlemler üzerinden alınan komisyon olup Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine bu maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde belirlenir. İşlem komisyonu, takip eden ayın dördüncü iş günü sonuna kadar ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen tutarlar, takip eden iş günü, Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.

- (2) Takasbank tarafından birinci fıkra kapsamında alınacak ücret ve komisyon oranları 30.05.2013 tarih ve 28662 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

MADDE 25-Olağanüstü durumlarda alınacak tedbirler

- (1) Takasbank, Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nun işlerliği ve güvenirliliğinin olumsuz etkileneceğini öngördüğü olağanüstü durumların varlığı halinde alınacak önlemleri belirlemeye ve bu önlemleri uygulamaya yetkilidir. Söz konusu durumlarda işlem saatlerinin değiştirilmesi, talimat iletiminin durdurulması ve diğer her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

MADDE 26- Yürürlük

- (1) Uygulama Esasları, Yönetim Kurulu onayını takiben Takasbank tarafından duyurulan tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 27-Yürütme

- (1) Uygulama Esaslarına ilişkin hükümleri Takasbank Yönetim Kurulu yürütür.